

О П Ш Т И Н А К Р А Т О В О

**СТАТУТ НА
ОПШТИНА КРАТОВО**
(пречистен текст)

Кратово, јули 2019 година

Врз основа на член 127 од Деловникот на Советот на Општина Кратово („Службен гласник на општина Кратово бр. 2/2010), а согласно членовите 4,7 и 36 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на РМ“ бр 5/2002), Комисијата за Статут и прописи при Советот на Општина Кратово на седницата одржана на 25.07.2019 година го утврди пречистениот текст на Статутот на Општина Кратово.

Пречистениот текст на Статутот на Општина Кратово ги опфаќа: Статутот на Општина Кратово („Службен гласник на општина Кратово“ бр. 6/2006), Одлуката за дополнување на Статутот на Општина Кратово („Службен гласник на Општина Кратово“ бр. 8/2010), Статутарната Одлука за дополнување на Статутот на Општина Кратово („Службен гласник на општина Кратово“ бр. 9/2014) и Статутарна Одлука за изменување на Статутот на Општина Кратово („Службен гласник на општина Кратово“ бр. 8/2019)

СОВЕТ НА ОПШТИНА КРАТОВО

Бр: 09 - 1211/19
25.07.2019 год.
К Р А Т О В О

СТАТУТ НА ОПШТИНА КРАТОВО (пречистен текст)

I. Општи одредби

Член 1

Општина Кратово е основана и нејзиното подрачје е утврдено со Законот за територијална организација на локалната самоуправа во Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 55/04).

Член 2

Општина Кратово (во понатамошниот текст општината) е единица на Локалната самоуправа во која што граѓаните го остваруваат правото на локална самоуправа.

Правото на локална самоуправа се остварува преку претставници во органите на општината и со непосредно учество на граѓаните во одлучувањето.

Член 3

Граѓаните на Република Северна Македонија кои имаат постојано место на живеење на подрачјето на општината, се жители на општина Кратово

Член 4

Подрачјето на општината ги опфаќа следните населени места: градот Кратово и селата: Близанци, Вакуф, Горно Кратово, Димоне, Емирица, Железница, Живалево, Каврак, Кетеново, Кнежево, Којково, Коњух, Крилатица, Куклица, Куново, Луково, Мушково, Нежилово, Пендаќ, Приковци, Сакулица, Страцин, Талашманце, Татомир, Тополовик, Трновац, Туралево, Филиповци, Шлеговои Шопско Рударе.

Член 5

Општината Кратово е правно лице.

Член 6

Седиштето на општината е во градот Кратово.

Член 7

Општината располага со сопственост на подвижен и неподвижен имот и со него стопанисува како со добра од јавен интерес.

Член 8

Општината има грб и знаме чии облици, форми и содржина се утврдуваат со посебна одлука донесена од Советот на општината, а врз основа на распишан конкурс по предлог на посебна комисија именувана за таа цел.

Член 9

Општината има печат со тркалезна форма со пречник од 3 (три) сантиметри во чија средина се наоѓа грбот на општината и на чиј рабови е испишано „Република Северна Македонија – општина Кратово“.

Печатот што го употребува Советот на општината во вториот ред има напис „Совет на општина Кратово“, а печатот што го употребува Градоначалникот во вториот ред има напис „Градоначалник на општина Кратово“.

Член 10

Патронен празник на општината е 24-ти Фебруари, ден на Великомаченикот „Св. Ѓорѓи Кратовски“.

„Шести септември“ се прославува како ден на ослободувањето на Кратово.

Член 11

Во општината можат да се востановуваат општински признанија и награди со одлука на Советот на општината.

Член 12

Општината може со одлука донесена од Советот на општината, да се здружува во здруженија и асоцијации во согласност со закон.

Член 13

Општината соработува со општините во Републиката, со општиниво други земји како и со меѓународни организации (асоцијации) на локални заедници, како и да членува во меѓународни асоцијации на локални власти.

Член 14

Општината заради остварување на заеднички интереси и извршување на заеднички работи од нејзина надлежност, може со други општини од Републиката да здружува средства и да формира заеднички јавни служби во согласност со закон.

Член 15

Со овој статут на Општината Кратово (во натамошниот текст: Општината), во согласност со закон, се уредуваат:

- организацијата и работата на органите на Општината;
- организацијата и работењето на комисиите на Советот на Општината;
- вршењето на работите согласно начелото на супсидијарност;
- начинот на информирање на граѓаните слободниот пристап до информации од јавен карактер;
- случаите на исклучување на јавноста од седниците на Советот на Општината;
- начинот и постапката за доставување претставки и предлози за работата на органите на Општината и постапување по нив;
- начинот на организирање јавни трибини, спроведување анкети и прибирање предлози од граѓаните;
- начинот на објавувањето на прописите на Советот;
- начинот на извршување на обврските од областа на одбраната во воена состојба;
- месната самоуправа;
- начинот и постапката за утврдување на грбот и знамето на Општината;
- како и други прашања од значење за Општината.

Член 16

Определени прашања сврзани со остварувањето на надлежностите, процедурите за работа и одлучување во Советот на Општината, поблиску се уредуваат со деловник на Советот на Општината (во натамошниот текст: деловник).

Деловникот го донесува Советот на Општината (во натамошниот текст: Совет), со мнозинство гласови од вкупниот број членови на Советот.

II. Организација и работење на органите на Општината

1. Совет

а) Конституирање

Член 17

Конституирањето на Советот, се врши со верификација на мандатот на членовите на Советот избрани на начин утврден со закон и со давање и потпишување на свечената изјава со содржина утврдена со закон.

Верификацијата на мандатите на членовите на Советот се врши на првата конститутивна седница на Советот, по предлог на Комисија за прашања на верификација, избори и именувања што се формира на почетокот на седницата од редот на новоизбраните членови на Советот. Верификацијата на мандатите на членовите на Советот кои не биле присутни на првата седница на Советот, ја врши Советот на прватанаредна седница на која што тие ќе присуствуваат.

Член 18

Постапката за верификација на мандатите на членовите на Советот поблиску се уредува со Деловникот.

б) Права и должности на членовите на Советот

Член 19

Членот на Советот има права и должности утврдени со закон и со овој Статут.

Членот на Советот се стекнува со своите права и должности по верификацијата на мандатот.

Член 20

Членот на Советот има право и должност:

- да предлага претресување на прашања, појави и состојби што се од локално значење, како и од значење за граѓаните во Општината;
- да дава иницијативи за донесување на одлуки и други акти од надлежност на Советот, како и да предлага амандмани, на начин и по постапка предвидени во Деловникот;
- да бара од администрацијата на Општината (во натамошниот текст: администрација), како и од јавните служби, установи и претпријатија и од други институции, основани од Општината, податоци и други информации за прашања од нивниот делокруг, а што му се потребни за неговата работа во Советот;
- да бара и добие стручна помош во изработувањето на предлози што тој му ги поднесува на Советот, во поставувањето на советнички прашања и во вршењето на други работи што му ги доверил Советот, односно комисија во која членува;
- да ги чува како тајна податоците, кои се класифицирани како такви, што ќе ги дознае на седница на Советот или на комисија.

Член 21

Членот на Советот има право да присуствува и учествува во работата на седниците на комисиите на Советот, иако не е член на комисијата, но без право на одлучување.

Член 22

Членот на Советот кој од оправдани причини е спречен да присуствува на седници на Советот и на комисија чиј член е, должен е за тоа благовремено да го извести претседателот на Советот и претседателот на комисијата.

Членот на Советот кој од оправдани причини подолго време е спречен да присуствува на седници на Советот и на комисија чиј член е, има право да побара од Советот одобрение за отсутствување од седниците.

По барањето од ставот 2 на овој член, Советот одлучува без претрес.

в) Претседател на Советот

Член 23

Претседателот на Советот го избира Советот со јавно гласање, со мнозинство гласови од вкупниот број членовите на Советот.

Предлог за претседател на Советот може да даде секој член на Советот.

Изборот на претседател на Советот може да се изврши и со тајно гласање, доколку за таков предлог на член на Советот одлучи Советот со мнозинство од присутните членови на Советот.

Постапката за избор на претседател на Советот со тајно гласање се уредува со Деловникот.

г) Начин на работа

Член 24

Советот работи на редовни седници, а по потреба може да одржува свечени и вонредни седници.

Член 25

Денот, часот и местото на одржување на редовна седницата на Советот, како и предлогот на дневниот ред по кој ќе се работи на седницата се објавуваат на огласна табла на Општината, или во решението со поканата за седницата.

Претседателот на Советот може да одлучи денот, часот и местото на одржување на седницата на Советот, како и предлогот на дневниот ред да се објават во средствата за јавно информирање.

Член 26

Советот одржува свечени седници за одбележување на значајни историски настани, а може да одржува свечени седници и за ислушување на говори на наши и странски државници, претставници на меѓународни организации и истакнати граѓани на странски држави како гости на Општината.

Член 27

Вонредна седница се свикнува за прашања од значење за безбедноста и сигурноста на граѓаните и во случај на вонредни околности.

Вонредна седница на Советот свикнува претседателот на Советот по сопствена иницијатива или на барање од најмалку 1/3 од членовите на Советот или на предлог на градоначалникот.

Поканата за вонредна седница заедно со предлогот на дневен ред на членовите на Советот им се доставува на најбрз можен начин.

Пред отпочнувањето со работа на седницата, членовите на Советот гласаат за оправданоста на причините за свикнување на вонредна седница, без претрес и со мнозинство од присутните членови на Советот.

Член 28

Во случај на спреченост или отсутност на претседателот на Советот, соседницата претседава најстариот член на Советот или еден од членовите на Советот кој тој ќе го избере.

Член 29

Советот може да одлучи со мнозинство гласови од вкупниот број членови на Советот, гласањето по определени прашања да биде тајно.

Член 30

Свикнувањето на седниците на Советот, утврдувањето на дневниот ред, текот на седницата, записниците, постапката за донесување на акти и други прашања сврзани со работата на Советот, поблиску се уредуваат со Деловникот.

1. Градоначалник

Член 31

Градоначалникот ги врши своите надлежностите во рамките утврдени со закон и овој Статут.

Член 32

Градоначалникот присуствува и учествува во работата на седниците на Советот, а по потреба и на седниците на комисиите на Советот и посебните тела на Општината, без право на одлучување.

Градоначалникот може да определи и свои претставници кои ќе присуствуваат и учествуваат во работата на седниците на Советот, неговите комисии и посебните тела на Општината.

Член 33

Градоначалникот по сопствена иницијатива и по барање на Советот, го известува Советот за извршување поодделни работи од негова надлежност.

Член 34

Градоначалникот обезбедува правилно и законито користење, одржување и заштита на сопственоста на Општината.

Градоначалникот управува со сопственоста на Општината во јавен интерес и како добар домаќин.

Градоначалникот е должен, во управувањето со сопственоста на Општината, да презема мерки и да го обезбедува користењето, одржувањето и заштитата на сопственоста на Општината во согласност со закон.

Член 35

Градоначалникот соработува со градоначалниците на другите општини по прашања од заеднички интерес од надлежност на општините.

Член 36

Градоначалникот со решение определува член на Советот кој ќе го заменува за време на спреченост или отсуство.

Решението од став 1 на овој член градоначалникот го донесува во рок од 30 дена од денот на преземањето на функцијата.

Решението од став 1 на овој член се објавува во „Службениот гласник на Општината“.

За настапувањето на спреченоста или отсуството, градоначалникот го известува претседателот на Советот и членот на Советот кој ќе го заменува.

3. Посебни тела на Општината

а) Комисија за односи меѓу заедниците

Член 37

Во Општината се формира Комисија за односи меѓу заедниците (во натамошниот текст: Комисија).

Комисијата ја сочинуваат по (1) еден претставник на заедниците кои се застапени во Општината, со мандат од 4 (четири) години.

Членовите на Комисијата не може да се избираат од редот на членовите на Советот.

Член 38

Одлука за формирање на Комисијата донесува Советот, на предлог на Комисијата за прашања на верификација, избори и именувања.

Комисијата за прашања на верификација, избори и именувања го составува предлогот од став 1 на овој член по претходно добиени предлози на политичките партии застапени во Советот.

Член 39

Комисијата работи на седници.

Седниците ги свикува и со нив раководи претседателот на Комисијата.

Комисијата може да работи ако на седницата присуствуваат мнозинството од вкупниот број членови на Комисијата.

Комисијата одлучува со мнозинството од вкупниот број членови на Комисијата.

На седниците на Комисијата може да присуствуваат и учествуваат во работата, градоначалникот на Општината и претседателот на Советот, без право на одлучување.

б) Совет за заштита на потрошувачите

Член 40

Во Општината се формира Совет за заштита на потрошувачите.

Советот за заштита на потрошувачите е составен од 7 членови, претставници на поголемите групи на корисници на јавните услуги во општината.

Членовите на Советот за заштита на потрошувачите не може да се избираат од редот на членовите на Советот на Општината.

Член 41

Одлука за формирање на Советот за заштита на потрошувачите донесува Советот на Општината, на предлог на Комисијата за прашања на верификација, избори и именувања.

Член 42

Советот за заштита на потрошувачите работи на седници.

Седниците по правило се јавни.

Седниците ги свикува и со нив раководи претседателот на Советот за заштита на потрошувачите.

Советот за заштита на потрошувачите може да работи ако на седницата присуствуваат мнозинството од вкупниот број членови на Советот за заштита на потрошувачите.

Советот за заштита на потрошувачите одлучува со мнозинството од вкупниот број членови на Советот за заштита на потрошувачите.

На седниците на Советот за заштита на потрошувачите можат да присуствуваат и учествуваат во работата градоначалникот и претседателот на Советот на Општината, без право на одлучување.

Член 43

Советот за заштита на потрошувачите разгледува прашања и утврдува предлози кои што се однесуваат на квалитетот на услугите на јавните служби на Општината, а особено:

- ја следи состојбата на давањето на услуги од јавните служби;
- се грижи за решавање на проблемите што граѓаните ги имаат при користење на услугите од претпријатијата и установите што вршат јавни услуги;
- се грижи за унапредување на односот на вработените кај давателите на услуги кон корисниците на услугите;
- организира јавни трибини и други форми на учество на граѓаните на кои ќе се расправа за унапредување на заштитата на потрошувачите.

в) Партиципативно тело од областа на урбанизмот

Член 44

Во Општината се формира одбор за урбанизам заради пренесување на ставовите и мислењата на граѓаните и правните лица во процесот на урбанистичкото планирање, како и заради следење на состојбите и давање иницијативи насоки и сугестии во процесот на планирање и изготвување плански решенија во областа на урбанизмот.

Партиципативното тело - одборот се состои од 5 членови.

Член 45

Одлука за формирање на партиципативно тело – одборот донесува Советот, на предлог на Комисијата за прашања на верификација, избори и именувања.

Членовите на Партиципативно тело – одборот се избираат:

- од редот на членовите на Советот;
- по предлог на облицата на месна самоуправа;
- по предлог на здруженијата на граѓани;
- здруженија на стручни лица од областа на урбанизмот и
- од општинската администрација.

Член 46

Партиципативно тело – одборотработи на седници.

Седниците по правило се јавни.

Седниците ги свикува и со нив раководи претседателот на одборот.

Партиципативното тело – одборот може да работи ако на седницата присуствуваат мнозинството од вкупниот број членови.

Одборот одлучува со мнозинството од вкупниот број членови.

На седниците можат да присуствуваат и учествуваат во работата градоначалникот и претседателот на Советот, без право на одлучување.

Член 46-а

Г) Совет на млади на општина Кратово

Во општина Кратово се формира Совет на млади како советодавно тело на општина со цел младите активно да се вклучат во јавниот живот на општината.

Млади се жители на Општината на возраст од 15 до 30 година живот.

Младите од став 1 на оваа одлука можат да бидат избирани за претседател и заменик претседател на Советот на млади на Општина Кратово, само ако се со место на живеење во општина Кратово.

Одлука за основање на Совет на млади ја донесува Советот на општината врз основа на позитивните законски прописи.

Советот на млади во општината ги врши следните работи:

- расправа на седници на Советот на млади за прашања значајни за нивната работа;
- расправа за прашања за кои се расправа на Советот на општината, а се од интерес за работа на младите;
- предлага на Советот на општината Одлуки, Програми и други акти од значење за младите од општината;
- му предлага на Советот на општината да расправа за прашања кои се од значење за унапредување на положбата на младите и решавање на нивните проблеми;
- му дава мислење на Советот на општината за конкретните одлуки кои треба да ги донесе;
- соработува во изработката и го следи споредувањето на локалните акти за млади, донесени од страна на Општината;
- изработува извештаи до надлежните органи за проблемите на младите, а по потреба предлага донесување на Програми за острвување на настаните проблеми и подобрување на положбата на младите на локално ниво;
- организира работилници, предавања, трибини, кампањи, манифестации и други активности во врска со младинските прашања;
- информира и промовира за активностите на Советот на млади;
- ја поттикнува меѓусебната општинска соработка и размена на искуства со младите од другите општини;
- по потреба повикува претставник на Советот на општината на своите седници;
- врши други работи од интерес за младите.

Советот на млади има пет членови.

Советот на општината покренува постапка за избор на членови во Советот за млади со јавен повик.

Кандидатите за членови на Советот на млади ги предлагаат: Невладини организации и Здруженија на млади, ученички совети, студентски совети и други регистрирани облици на организирање на младите.

Врз основа на писмените предлози од предлагачите на предлог на Комисијата за прашања на верификација, избори и именувања, Советот на Општината го избира и го разрешува Советот на млади.

Советот на млади од своите редови избира претседател и заменик, согалсно Деловникот за работа на Советот на младите.

Членовите на Советот на млади се избираат на две години.

Советот на општината може да разреши член на Советот на млади и пред истекот на мандатот на лично барање, ако наполни 30 години живот, ако отсутствува од седниците на Советот

на млади и ако со правосилна судска пресуда е осуден на безусловна казна затвор во траење подолго од шест месеци.

Советот на млади одржува редовни седници по потреба, но најмалку еднаш во два месеци.

Седниците ги свикува и со нив заседава претседателот на Советот на млади.

Претседателот на советот е должен да свикува вонредна седница на советот на млади на предлог од најмалку 1/3 од членовите на Советот на млади.

Советот на млади ги донесува одлуките од мнозинството гласови ако на седницата присуствуваат мнозинство од вкупно избраните членови на советот на младите.

Начинот на работа на Советот на млади поблиску се утврдува со Деловникот за работа на Советот на млади.

Советот на млади може да формира постојни и повремени работни тела за потесни кругови на делување, на организирање форуми, трибини и работилници за поедини возрасни групи на млади или за проблеми кои ги загрижуваат младите.

Советот на млади донесува програма за работа на Советот на млади и ја доставува до Советот на општината за секоја календарска година.

Програмата ги содржи следните активности:

- учество во креирањето и пратење на локалната програма за работа на младите;
- соработка со другите советодавни тела во Република Северна Македонија и странство;
- Консултирање со организацијата на младите за теми значајни за младите;
- Соработка со телата во општината во политиката кон младите.

Програмата содржи и останати активности значајни за работата на Советот за млади и подобрување на положбата на младите.

Програмата за работа на Советот на млади ја донесува со мнозинство на гласови од сите членови на Советот на млади.

Програмата се донесува и поднесува на одобрување пред Советот на младите најкасно до 30 ноември во тековната година, за наредната година.

III. Организација и работење на комисиите на Советот на Општината

1. Комисии на Советот

Член 47

Советот ги образува следните постојани комисии:

- Комисија за прашања на верификација, избори и именувања,
- Комисија за финансии, буџет и локален економски развој,
- Комисија за планирање и уредување на просторот и заштита на животната средина и природата,
- Комисија за комунални работи и локален сообраќај,
- Комисија за јавни дејности установи од јавен интерес,
- Комисија за статут и прописи.

Делокругот на комисиите од став 1 на овој член се определува со деловник на Советот.

Советот може да образува и други постојани и повремени комисии, чиј состав и делокруг се определува со актот за нивното формирање.

2. Состав, избор и начин на работа на комисиите

Член 48

Комисиите на Советот се состојат од претседател и 4 члена.

Член 49

Избор на претседател и членови на комисија на Советот се врши на предлог на Комисијата за прашања на верификација, избори и именувања.

Комисијата за прашања на верификација, избори и именувања го дава предлогот од став 1 на овој член врз основа на претходно доставени предлози на политичките партии застапени во Советот, при што води сметка за примена на принципот за нивна пропорционална застапеност во комисиите, имајќи го предвид вкупниот број на комисиите на Советот.

Изборот на претседател и членови на комисија се врши со мнозинство од присутните членови на Советот.

Член 50

Предлог за разрешување на претседател и членови на комисија може да даде комисијата, Комисијата за прашања на верификација, избори и именувања, најмалку 3 (три) членови на Советот и претседателот на Советот.

По предлогот за разрешување одлучува Советот, со јавно гласање, со мнозинство на присутните членови на Советот.

Член 51

Комисиите работат на седниците.

Дневниот ред на седницата на комисијата се утврдува на почетокот на седницата или во поканата за седницата.

Член 52

Комисијата може да работи ако на седницата присуствуваат мнозинството членови на комисијата.

Комисијата одлучува со мнозинство гласови на присутните членови.

Ако одлучи да му поднесе извештај или предлог на Советот, комисијата определува свој извештај, кој по налог на комисијата, по сопствена иницијатива или по барање на Советот, на седницата на Советот ќе го образложи ставот или предлогот на комисијата.

Член 53

На седницата на комисијата задолжително присуствува претставник на предлагачот на материјалот што се разгледува.

Претставникот на предлагачот има право на седницата на комисијата да учествува во разгледувањето на предлогот што го поднел.

Член 54

Комисијата има право од предлагачот да бара известување, појаснување, како и други податоци што и се потребни за работа, а со кои предлагачот располага или е должен да ги собира и евидентира.

Член 55

На седниците на комисијата може да присуствуваат и да учествуваат претставници на органи, организации, заедници и здруженија, како и научни, стручни и јавни работници, заради изнесување на нивни мислења по прашањата што се разгледуваат на седницата на комисијата.

Поканата до лицата од ставот 1, ја доставува претседателот на комисијата.

IV. Вршење на работи според начелото на супсидијарност

Член 56

Општината, во рамките на законот, во согласност со начелото на супсидијарност, има право на своето подрачје да спроведува иницијативи во врска со сите прашања од значење за Општината, што не се исклучени од нејзина надлежност или не се во надлежност на органите на државната власт.

Определувањето на работите од став 1 на овој член, дефинирањето на нивната содржина, начинот и постапката на нивното вршење се уредуваат со посебни одлуки на Советот, по предлог на градоначалникот.

Член 57

Општината може да доделува награди.

Наградите се доделуваат како знак на признание за постигнати остварувања што претставуваат посебен придонес за развој на Општината и за нејзиниот севкупен напредок и афирмација во областа на економскиот развој, науката, уметноста, културата, образованието, здравствената заштита, социјалната заштита, спортот, заштитата и унапредувањето на животната средина и природата, како и во други области.

Член 58

Наградата може да се доделува на физички и правни лица од Општината, Републиката и од други држави, како и на меѓународни организации и асоцијации или нивни претставници.

Член 59

Советот формира одбор за доделување на наградата.

Работата на одборот поблиску се уредува со одлука на Советот на Општината.

Средства за наградата и за работа на одборот се обезбедуваат од Буџетот на Општината и од други извори на приходи.

Член 60

Општината може да востановува други награди и признанија.

V. Информирање на граѓаните и слободен пристап до информации од јавен карактер

а) Информирање на граѓаните

Член 61

Органите на Општината, комисиите на Советот на Општината и јавните претпријатија и установи основани од Општината ги информираат граѓаните за одлуките и своите активности кои се од непосредно значење за животот и работата на граѓаните во Општината и за други информации од јавен интерес.

Граѓаните се информираат за:

- прописите кои ги донесува Советот на Општината;
- начинот и условите за остварување на нивните права;
- обврските на граѓаните кои произлегуваат од надлежност на Општината;
- плановите, проектите и програмите кои се во подготовка, а се од значење за развојот на Општината;
- услугите кои ги добиваат од јавните служби и градската администрација и начинот на нивно добивање;
- приходите кои се остваруваат во Општината и начинот на нивна распределба и трошење;
- јавните набавки;
- именувањето на директори и претставници во управните одбори на јавните претпријатија и установи;
- други информации кои произлегуваат од надлежноста на органите на Општината и јавните претпријатија и установи во согласност со закон.

Член 62

Информирањето на граѓаните се врши редовно, без надоместок, преку:

- издавање службен гласник на Општината;
- издавање и дистрибуција до граѓаните на месечни информативни билтени;
- објавување на публикации;
- информативни канцеларии водени од општинската администрација и јавните служби основани од Општината;
- огласни табли (во простории на Општината, јавните претпријатија и установи, месната самоуправа);
- веб сајт;
- јавни трибини;
- средствата за јавно информирање и
- на друг соодветен начин кој е најповолен за информирање на јавноста.

Член 63

Информирањето на граѓаните се врши на службен македонски јазик.

Градоначалникот и Советот на локалната самоуправа на општина Кратово по сопствена иницијатива организираат форуми на заедницата, како форма на јавно учество на сите граѓани во единицата на локалната самоуправа, заради јавно расправање за проблемите и утврдување решенија и приоритети, предлагање и избор или развивање на проекти од интерес на заедницата.

Организирањето на форумите опишани во претходниот став од овој член може да се покрене и на иницијатива на заинтересираните правни и физички лица кои се подготвени финансиски и материјално да подржат проекти во интерес на единицата на локалната самоуправа.

Барањето од ставот 2 на овој член се поднесува до Градоначалникот на општината, кој врз основа на стратешките документи и цели за развој на единицата на локалната самоуправа одлучува дали иницијативата ќе биде прифатена или одбиена.

Начинот и постапката на функционирањето на форумите на заедницата се уредува со Правилник што го донесува Советот на општината по предлог на Градоначалникот.

б) Слободен пристап до информациите од јавен карактер

Член 64

Во Општината се обезбедува правото на слободен пристап до информации од јавен карактер со кои располагаат органите на Општината (Советот и градоначалникот), јавните претпријатија и установи основани од Општината и правни и физички лица кои вршат јавни овластувања доверени од Општината (во натамошниот текст: иматели на информации).

По исклучок, во случаи утврдени со закон, правото на слободен пристап до некои информации со кои располагаат имателите на информации од став 1 на овој член, може да биде ограничен или да се обезбеди делумен пристап.

Член 65

За информации со кои располагаат и до кои се обезбедува слободен пристап, имателите на информации востановуваат и водат листа на информации која се објавува на начин кој е достапен за барателите на информации.

За листата на информации и условите и начинот на слободен пристап до информациите, граѓаните се известуваат преку огласна табла или на друг погоден начин.

Имателите на информации се должни редовно на секои три месеци да ја ажурираат листата на информации од јавен карактер со кои располагаат.

Листата на информации од јавен карактер за органите на Општината ја предлага градоначалникот, а ја утврдува Советот.

Листата на информации од јавен карактер за јавните претпријатија и установи основани од Општината ја утврдува управниот одбор на предлог на директорот.

Член 66

Постапката за остварување на правото на слободен пристап до информации се остварува во согласност со закон.

Градоначалникот на Општината создава услови и презема мерки пропишани со закон, за остварување на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер со кои располагаат Советот на Општината и администрацијата.

Директорот на јавното претпријатие и јавната установа основана од Општината создава услови и презема мерки пропишани со закон, за остварување на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер со кои располагаат согласно статутот на претпријатието и установата.

Член 67

Слободен пристап до информациите од јавен карактер со кои располагаат имателите на информации имаат сите правни и физички лица (во натамошниот текст: барател на информацијата).

Слободниот пристап до информации се остварува во законски утврдениот рок:

- со увид во документите со кои располага имателот на информацијата;
- со добивање препис, фотокопија или електронски запис од документите со кои располага имателот на информацијата.

Имателот на информацијата за посредување при остварување на правото на слободен пристап до информациите определува службено лице.

Член 68

Барателот на информацијата за извршениот увид или добиениот препис, фотокопија од електронски запис на информацијата, плаќа соодветен надоместок во висина на материјалните трошоци, утврдени на начин уреден со закон и акт на Градоначалникот.

Барателот на информацијата при поднесувањето на барањето се известува за плаќањето и висината на соодветниот надоместок.

Член 69

Барателот на информација има право на жалба до надлежниот орган за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер доколку имателот на информацијата не ја достави бараната информација.

Член 70

Советот на Општината усвојува годишен извештај за остварувањето на правото на слободен пристап до информациите заминатата година во Општината.

Годишниот извештај за остварувањето на слободен пристап до информации го предлага градоначалникот на Општината и го доставува до Советот, најдоцна до 31 јануари во тековната година.

Извештајот од став 1 на овој член ги содржи и податоците за остварениот слободен пристап до информациите со кои располагаат и јавните служби кои ги формира Општината.

Извештајот од ставот 1, по усвојувањето се доставува до надлежниот орган за заштита на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер.

VI. Исклучување на јавноста од седниците на Советот

Член 71

Советот може да работи без присуство на јавноста само во случаи определени со закон и овој статут, како и кога тоа ќе го предложат градоначалникот, претседателот на Советот или најмалку 3 (три) членови на Советот.

Исклучувањето на јавноста може да се бара, кога прашањето за кое се расправа има допирни точки со јавниот морал; кога може да ги загрози интересите на определена личност или има допирни точки со одбраната и сигурноста на граѓаните.

По предлогот од став 1 на овој член, Советот одлучува без претрес, со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број членови на Советот.

VII. Претставки и предлози

Член 72

Физичките и правните лица имаат право да поднесуваат претставки и предлози што се однесуваат на работата на органите на Општината и администрацијата.

Член 73

Претставките и предлозите се поднесуваат во писмена форма или усно на записник пред овластено лице во администрацијата.

За претставките и предлозите не се плаќа такса.

Член 74

Подносителот не смее да трпи штетни последици поради поднесувањето претставка или предлог, ниту поради тоа може да биде повикан на одговорност.

Член 75

Градоначалникот, во зависност од содржината на претставката, односно предлогот овластува еден или повеќе службеници да постапат по претставката, односно предлогот.

Постапувањето по претставката, односно предлогот опфаќа прибирање на податоци, известувања и мислења за околностите што се од значење за правилно оценување на основноста

на претставката или за оправданоста на предлогот, како и преземање на потребни мерки за отстранување на евентуална повреда на правото на подносителот или повреда на јавен интерес.

Член 76

Градоначалникот е должен во што е можно покус рок, а најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на претставката, односно предлогот, на подносителот да му достави одговор.

VIII. Јавни трибини, анкети и предлози од граѓаните

Член 77

Органите на Општината, заради утврдување политика во определена област, преземање мерки за разрешување на прашања и проблеми од значење за граѓаните од подрачјето на Општината, како и при предлагање на одредени акти од своја надлежност може да организираат јавна трибина, да спроведат анкета или да прибираат предлози од граѓаните.

Видот, постапката, начинот и времето на организирање на формите на непосредно учество на граѓаните од став 1 на овој член се уредува со акт на органот што ја организира.

За организирањето јавна трибина, спроведувањето анкета и прибирањето предлози од граѓаните се објавува соопштение во средствата за јавно информирање, во кое се назначува видот, целта, предметот и други податоци важни за организирање на соодветната форма на непосредно учество на граѓаните и се повикуваат заинтересираните за учество во истите.

Организирањето јавна трибина, спроведувањето анкета и прибирањето предлози од граѓаните, може да се врши во соработка со други општини и со облиците на месна самоуправа.

За јавната трибина, анкетата или предлозите на граѓаните се изготвува извештај.

Член 78

При организирање јавна трибина, спроведување анкета и прибирање предлози од граѓаните ќе се обезбеди:

- текст на документот или нацрт на одлука и друг општ акт објавен на погоден начин за да им биде достапен на граѓаните и на други заинтересирани субјекти;
- собирање и разгледување на мислењата и предлозите што биле изнесени и
- изготвување на извештај.

Член 79

Начинот и постапката на организирањето јавна трибина, спроведувањето анкета и прибирањето предлози од граѓаните се уредува со Деловникот.

IX. Извршување на обврските од областа на одбраната во воена состојба, ПП заштита и заштита и спасување

Член 80

Во воена состојба, органите на Општината:

- продолжуваат да ги извршуваат работите утврдени со закон и
- преземаат мерки за заштита и спасување на граѓаните и материјалните добра на своето подрачје од воени разурнувања, природни непогоди и други несреќи и од последиците предизвикани од нив.

Општината се подготвува за извршување на обврските од став 1 на овој член преку:

- планирање и организирање на мерките за заштита и спасување за свои потреби;
- формирање единици и штабови за заштита и спасување, во согласност со закон и прописи засновани на закон;
- обучување за одбрана, односно вклучување во активности за стекнување на неопходни воено-стручни и други знаења за учество во одбраната;
- преземање мерки, активности и постапки за заштита и чување на тајноста на податоците, информациите и изработка на документи за спроведување на подготовка за функционирање во воена состојба од областа на одбраната, во согласност со закон и прописи засновани на закон, заштита и спасувањена материјалните добра, имоти и лица, и;

- координација и соработка со другите општини на планот на одбраната, планот на одбраната, ПП заштитаи спасување.

X. Начин на објавување на прописите на Советот

Член 81

Прописите на Советот се објавуваат во службеното гласило на Општината, пред да влезат во сила, а можат да бидат објавени со рок и датум на примена во зависност од природата на актот.

Службено гласило на Општината е „Службен гласник на Општина Кратово“.

Во службеното гласило на Општината може да се објавуваат и прописи на други општинидоколку се од значење и интерес на општината или од поширок јавен интерес.

Член 82

Прописите на Советот влегуваат во сила, осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен гласник на Општината“, а по исклучок што го утврдува Советот, најрано со денот на објавувањето.

Прописите на Советот можат да влезат во сила и во покус рок од осум дена ако:

- причините поради кои се предлага донесувањето на прописот и целите што се сака да се постигнат со неговото донесување се од итен и неодложен карактер;
- не создаваат материјални обврски за граѓаните и правните лица;
- прашањата што се регулираат се од сферата на одбраната, заштитата и спасувањето и сл.;
- тоа го налагаат начелата на целисходност, рационалност, ефикасност, економичност, оперативност и сл.

XI. Месна самоуправа

Член 83

Граѓаните во месната самоуправа во општината одлучуваат за работите од непосредно и секојдневно значење од својот живот и работа и преку облици на месна самоуправа кои можат да ги основаат согласно со овој Статут.

Член 84

Во општината како облици на месна самоуправа можат да се основаат:

- во градот - урбани заедници;
- во населените места - месни заедници.

Член 85

Подрачјето за кое се основаат урбаните заедници се границите на урбаните единици утврдени со урбанистичкиот план на градот.

Подрачјето за кое се основаат месните заедници се границите на катастарските општини на населените места, или катастарските општини на две или повеќе населени места.

Член 86

Иницијатива за основање облици на месна самоуправа можат да покренат најмалку 10 % од граѓаните, жители на подрачјето за кои има интерес за основање на облик на месна самоуправа.

Член 87

Иницијативата за основање содржи: подносител, опис на подрачјето за кое се бара основање на обликот на месна самоуправа, образложение на потребите за основање и потпис на заинтересираните граѓани.

Член 88

Одлуката за основање на облик на месна самоуправа се донесува на Собир на граѓани од соодветното подрачје по пат на јавно гласање со мнозинство гласови од присутните граѓани.

Собирот на граѓани од претходниот став на овој член го свикува градоначалникот на општината, во рок од 15 дена од денот на донесувањето на одлуката.

Член 89

Граѓаните преку облиците на месна самоуправа, во согласност со овој Статут и одлуките за основање се грижат за:

- решавање на прашања од комунална инфраструктура за соодветното подрачје;
- одржување на објектите од јавен интерес (водоводи, улици, културни домови, спортски објекти и др.);
- заштита на животната средина и природата;
- уредување и одржување на гробиштата во селските населби;
- покренување иницијатива за уредување на просторот;
- организирање културни, спортски, забавни и други манифестации; и
- други работи од непосредно секојдневно значење за животот и работата на граѓаните.

Советот на облиците на месната самоуправа дава иницијативи и предлози до надлежните органи на општината, за прашања од областа на образованието, здравството, социјалната заштита и други прашања од интерес на граѓаните.

Член 90

Работите од членот 78 на овој Статут се финансираат од:

- средствата што општината ќе им ги отстапи на облиците на месна самоуправа согласно со плановите и програмите за нивниот развој;
- средства што граѓаните непосредно ги здружуваат;
- средства што ќе ги издвојат заинтересираните правни и физички лица;
- средства од надомест на услуги; и
- подароци и други средства.

Прибирањето и трошењето на средствата за од ставот 1 се врши преку сметканамесна самоуправа и буџетот на општината.

Член 91

Орган на облиците на месна самоуправа е Советот на месна самоуправа односно Советот на Урбаната заедница.

Советот на облиците на месна самоуправа го избираат граѓаните на собир на граѓани со јавно гласање, доколку Собирот не одлучи гласањето да биде тајно.

Советот на облиците на месна самоуправа е составен од 3 (три) до 7 (седум) члена.

Мандатот на членовите на Советот на месната самоуправа трае 4 (четири) години.

Член 92

Одлука за распишување на избори за членови на Советот на облиците на месна самоуправа донесува Советот во стариот состав, најдоцна 30 дена пред истекот на мандатот.

Ако Одлуката од став 1 на овој член не се донесе во утврдениот рок Одлука за распишување за избор на членови на Советот на облиците на месната самоуправа, донесува Собирот на граѓани.

Член 93

Предлагање и утврдување на кандидати за членови на Советот на облиците на месна самоуправа се врши на Собир на граѓани, доколку присуствуваат најмалку 10 % од граѓаните, жители на соодветната месна заедница со право на глас.

За утврдени се сметаат кандидати кои добиле мнозинство, односно најголем број гласови од присутните граѓани на собирот.

Член 94

Постапка за предлагање, утврдување и избор на членови на Советот на облиците на месна самоуправа поблиску се уредува со правилата за работа на обликот на месна самоуправа, донесени од Советот на општината со Статут на обликот на месната самоуправа кој мора да биде во согласност со овој статут и правилата за работа.

Член 95

За избрани членови на Советот на облиците на месна самоуправа се сметаат кандидатите кои добиле мнозинство односно најголем број на гласови од избирачите кои гласале.

Член 96

Советот на облиците на месна самоуправа од редот на своите членови избира претседател кој го претставува и застапува обликот на месната самоуправа, како и секретар и благајник на месната самоуправа.

Член 97

Градоначалникот на општината, со решение може да делегира вршење на определена работа од непосреден интерес и секојдневно значење за животот и работата на жителите, по претходна согласност на претседателот на Советот на обликот на месната самоуправа.

Средствата потребни за извршување на работите, од ставот 1 на овој член се утврдуваат во решението за делегирање на надлежноста.

Со решението се определува органот и начинот на вршење на надзор над извршувањето на работите од ставот 1 на овој член.

Член 98

Општинската администрација ги врши стручните, административно-техничките и сметководствено финансиските работи на органот во обликот на месната самоуправа.

Контрола над трошењето на средствата што ќе бидат пренесени за извршување на делегираните надлежности врши општинската администрација.

Член 99

Општината води евиденција на облиците на месна самоуправа основани на нејзиното подрачје, облиците на организацијата и органите и телата кои што се избрани и раководат со облиците на месната самоуправа.

XII. Изменување и дополнување на Статутот

Член 100

Иницијатива за изменување и дополнување на Статутот на Општината можат да поднесат најмалку 5 члена на Советот, комисијата за Статут и прописи на Советот или Градоначалникот на општината.

По иницијативата за изменување и дополнување на Статутот одлучува Советот.

Член 101

По прифаќањето на иницијативата за изменување и дополнување на Статутот, градоначалникот изготвува предлог на статутарна одлука за изменување и дополнување на Статутот, а доколку се работи за измена и дополнување на повеќе од една третина на Статутот, се изготвува нов текст на Статутот.

XIII. Преодни и завршни одредби

Член 102

Имателите на информации од членот 61 на овој статут се должни во рок од шест месеци од денот на донесувањето на овој статут да ја донесат и објават листата на информации од членот 61 и 62 на овој Статут.

Член 103

Градоначалникот на Општината во рок од три месеци од денот на донесувањето на овој статут, согласно актот за организација на општинската администрација, ќе распореди државен службеник од администрацијата кој ќе ги извршува работите на посредување при остварувањето на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер.

Член 104

Во рок од 3 месеци од денот на влегување во сила на овој статут, Општината ќе ги воведи во евиденција постојните облици на месна самоуправа, основани во согласност со статутот на Општината.

Член 105

Со влегување во сила на овој статут престанува да важи Статутот на Општина Кратово („Службен гласник на Општината”, бр. 2/2003).

Член 106

Овој статут влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен гласник на Општина Кратово”.

Број: 09 - 1211/1
25.07.2019 година
Кратово

ПРЕТСЕДАТЕЛ
НА СОВЕТОТ НА ОПШТИНА КРАТОВО
Ранко Арсов